

Endring i forhold til særskilte regler fra 2011 er satt i kursiv

Reglene defineres nå som et nytt regelverk, for å få unngå å være bundet av tidligere formatering og oppsett.

§ 1-1. Presisering og definering for å rydde i begrepsbruken.

§ 1-2. Presisering. Denne paragraf henvises det til senere for å beskrive hva som menes med «kunngjøring».

§ 1-3. Oppdeling av tidligere § 1-2.

§ 2-1. Samkjørt teksten med ny lovtekst

§ 2-2. Prop. 78 L åpner for valg i tilknytning til gudstjeneste i kap. 5.

Forslag til regler for valg av menighetsråd (bokmål)

Fastsatt av Kirkemøtet xx. xxxx 2014 (KM XX/14) med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 6 første ledd.

§ 1. Valgstyre

§ 1-1. Menighetsrådet gjør tjeneste som valgstyre, og har som sådant ansvar for forberedelse og ledelse av valget. Med valgstyre menes det i disse regler menighetsrådet som valgstyre.

§ 1-2. Valgstyret har ansvar for at tilstrekkelig informasjon om valget er tilgjengelig for velgerne, herunder informasjon om tid og sted for valget, valgform, krav til kandidatlistene samt forhåndsstemming. Denne informasjonen kunngjøres i kirken, i lokalavis eller menighetsblad, på menighetens internettside dersom dette eksisterer og for øvrig på den måte valgstyret bestemmer.

§ 1-3. Valgstyret har ansvar for å sette i gang nominasjonsarbeidet.

§ 1-4. Valgstyret fører en valgbok over forhold som angår valget, jf. §§ 8-10, 9-3 og 10-6. Der det i tillegg til valgstyret også er stemmestyrer, jf. § 2-3, utarbeider hvert stemmestyre en rapport over det som behandles i anledning valgtinget på hvert enkelt stemmested, jf. § 9-3.

§ 2. Fastsetting av valgdager/valgsteder

§ 2-1. Valg av menighetsråd skal i alle landets menigheter holdes samtidig med, og i lokaler i umiddelbar nærhet av, valg til Stortinget eller fylkesting og kommunestyre. Direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet finner sted samtidig.

§ 2-2. Det er ikke anledning til å avholde valget på andre dager. I de kommuner der det holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen, holdes også menighetsrådsvalg denne dagen.

Tid for stemmegivningen skal følge tid for stemmegivning for valg til Stortinget eller fylkesting og kommunestyre.

Valg i kirken i tilknytning til gudstjeneste søndagen før den offisielle valgdagen kan avholdes som en del av selve valgtinget. Dette som et tillegg til valg etter bestemmelsene i § 2-1.

I døvemenighetene kan valget finne sted i tilknytning til gudstjeneste søndagen før den offisielle valgdagen, og for øvrig gjennomføres som forhåndsstemming.

§ 2-4. Prop. 78 L kap. 5 åpner for at Kirkemøtet har en viss frihet angående åpningstid for valglokalene. Kirkevalg er ut fra St.prp. nr. 39 ikke fullfinansiert, og det forutsettes noe lokalt handlingsrom. Det foreslås derfor å innføre en mulighet til å søke om dispensasjon til å fravike kravene.

§ 2-5. Spesifisering av hva kunngjøring innebærer er gjort i § 1-2. Det henvises derfor dit fremfor gjentakelser. Utsendelse av valgkort er ikke med i regelverket, da dette er avhengig av bevilgninger.

§ 3-1. Stemmerettsalder 15 år er nå lovfestet.

§ 2-3. Valgstyret bestemmer i hvilke lokaler stemmegivningen skal foregå, i henhold til bestemmelsene i § 2-1. Lokalene skal ha god tilgjengelighet. Det skal ikke benyttes samme rom som det andre samtidig pågående offentlige valget. Kommunens stemmekretser skal følges. Der disse ikke samsvarer med soknegrensene eller de kirkelige stemmekretsene, kan valgstyrene i de berørte sokn inngå samarbeid om avviklingen av valget i en stemmekrets. På hvert stemmested foregår stemmegivningen for en viss del av manntallet.

Til å lede valgtinget på hvert enkelt stemmested oppnevner valgstyret for hvert sted et stemmestyre på minst 3 medlemmer som har stemmerett ved valget. Valgstyret oppnevner ett av medlemmene, fortrinnsvis blant sine egne medlemmer, til leder av stemmestyret.

§ 2-4. Dersom valggjennomføringen i et sokn ikke uten uforholdsmessige vanskeligheter kan oppfylle kravene til tid og sted for stemmegivningen, kan bispedømmerådet innvilge dispensasjon fra kravene. Frist for å søke om dispensasjon er 1. mars i valgåret.

§ 2-5. Valgstyret kunngjør tid og sted for stemmegivningen tilsvarende fastsatt i § 1-2 siste punktum, senest innen forhåndsstemmingen starter 10. august. I kunngjøringen skal det gjøres rede for når og hvor valgtinget skal holdes, når stemmegivningen skal være avsluttet, hvor og når forhåndsstemmegivning vil foregå og hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal velges. Når stemmegivning skal foregå på flere steder, skal det i kunngjøringen dessuten gjøres rede for hvem som skal stemme på de forskjellige steder og når valget skal holdes på hvert sted. Valget bør kunngjøres flere ganger.

§ 3. Stemmerett og valgbarhet

§ 3-1. Stemmerett ved valget har hvert medlem av Den norske kirke som bor i soknet og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 15 år, jf. kirkeloven § 4 første ledd.

§ 3-2. I særlige tilfeller kan biskopen etter søknad fra vedkommende menighetsråd samtykke i at en person for et begrenset tidsrom gis stemmerett i et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i, jf. kirkeloven § 4 annet ledd.

Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det soknet de midlertidig oppholder seg i, jf. bestemmelsene i § 8-1 annet ledd.

§ 3-3. Ingen kan ha stemmerett i mer enn ett sokn, jf. kirkeloven § 4 tredje ledd.

§ 4. Tidligere §§ 4 og 5 er slått sammen til ny § 4. Det er derfor en del redaksjonelle endringer.

§ 3-4. Utenlandsk statsborger som har meldt seg inn i Den norske kirke, har kirkelig stemmerett dersom vedkommende for øvrig oppfyller betingelsene i § 3-1.

§ 3-5. Valgbar til menighetsrådet og pliktig til å ta imot valg er enhver som har rett til å stemme ved valget og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år. Rett til å kreve seg fritatt for valg har den som har fylt 65 år før valgperioden tar til, den som har gjort tjeneste som medlem av menighetsrådet de siste fire år, og den som påberoper seg hindring som *valgstyret* godkjenner, jf. kirkeloven § 6 tredje og fjerde ledd.

§ 4. Manntall

§ 4-1. Ved valget benyttes et eget kirkelig manntall for hvert sokn, utarbeidet på grunnlag av det kirkelige medlemsregisteret. Manntallet skal inneholde alle stemmeberettigede medlemmer av Den norske kirke bosatt i soknet, jf. §§ 3-1 og 3-2.

§ 4-2. Fra senest 10. august og frem til 1. september skal utkast til soknets kirkelige manntall være lagt ut til offentlig ettersyn. Ettersynet reguleres på en slik måte at den enkelte person kun får kjennskap til opplysninger angående seg selv eller en annen person som en har fått fullmakt fra. Alle som mener at de selv eller andre feilaktig er innført eller utelatt fra manntallet, kan kreve at valgstyret retter feilen.

Valgstyret skal kunngjøre tid og sted for utleggingen tilsvarende fastsatt i § 1-2 siste punktum, og opplyse om adgangen til og fremgangsmåten for å kreve feil rettet.

§ 4-3. Valgstyret utarbeider så et kirkelig manntall over de personer som antas å ha stemmerett. Valgstyret kan oppdatere manntallet så lenge det er praktisk mulig.

§ 4-4. Også personer som er flyttet til menigheten etter 1. september og frem til valgdagen, samt personer som av andre grunner ikke står i manntallet, kan avgi stemme, jf. § 9-4 siste ledd.

§ 4-5. Det utarbeidede manntallet blir gjeldende for valgperioden. I denne tiden skal dog personer føres inn i manntallet når de overfor menighetsrådets leder godtgjør at de har fått stemmerett i soknet og eventuelt strykes hvis det godtgjøres at de ikke lenger har slik stemmerett.

§ 5. Valgform

§ 5-1. Valget foregår som forholdstallsvalg eller flertallsvalg. Dersom det bare foreligger én godkjent kandidatliste, gjennomføres valget som flertallsvalg. Er det flere kandidatlister, gjennomføres valget som forholdstallsvalg.

§§ 5-2 og 5-3. Mulighet for strykning bør være samkjørt med vedtak knyttet til regler for valg av bispedømmeråd.

§ 6-1 c. Redaksjonell endring

Endret fra «kan oppnevne» til «oppnevner»

Fjernet bestemmelsen «når menighetsrådet er kjent med at det vil bli fremmet forslag til kandidatliste(r) av grupper av kirkemedlemmer, kan menighetsrådet avstå fra å oppnevne nominasjonskomité eller forslagsstillere».

§ 5-2. Ved forholdstallsvalg vil menighetsrådet bli sammensatt av representanter fra de forskjellige listene, etter det forholdsmessige antall stemmer hver liste får, jf. § 10-5 bokstav d og f.

Ved tilleggsstemme (kumulering), strykning og oppføring av navn fra andre lister vil velgerne også kunne endre rekkefølgen på den enkelte liste, og slik påvirke hvilke personer fra listene som får flest stemmer og dermed velges, jf. § 10-5 bokstav e og g.

§ 5-3. Ved flertallsvalg vil menighetsrådet bli sammensatt i rekkefølge ut fra det antall stemmer den enkelte kandidat får.

Ved tilleggsstemme (kumulering), strykning og oppføring av nye navn vil velgerne kunne påvirke hvilke personer som får flest stemmer og dermed velges.

§ 6. Kandidatlistor (valglister)

§ 6-1. Forslag til kandidatlistor:

- a. skal være kommet inn til *menighetskontoret* senest 1. mai i valgåret,
- b. skal være egenhending underskrevet av ti stemmeberettigede forslagsstillere,
- c. skal tydelig angi hvilket valg det gjelder, *med navn på sokn samt valgdager, og ha navnene på forslagsstillerne og eventuelt gruppens navn som overskrift, før kandidatenes navn,*
- d. skal angi en tillitsvalgt blant forslagsstillerne som *valgstyret* kan henvende seg til ved forhandlinger om listeforslaget,
- e. skal ha kandidater oppført med *fullt navn* og alder, og – i den grad det er ønskelig eller nødvendig for å unngå forveksling – med adresse og yrke/stilling,
- f. bør ha minst 40 % representasjon av hvert kjønn blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte liste,
- g. skal settes opp i prioritert rekkefølge,
- h. bør ha minst 20 % representasjon av *kandidater* under 30 år.

Valgstyret ser til at det blir stilt kandidatliste(r) ved valget.

Valgstyret oppnevner en nominasjonskomité på minimum tre medlemmer som forestår arbeidet med å skaffe frem kandidater til menighetsrådet. Nominasjonskomiteen skaffer også frem ytterligere forslagsstillere slik at det blir ti forslagsstillere, inkludert nominasjonskomiteens medlemmer. *Forslagsstillerne setter kandidatene opp i prioritert rekkefølge, eventuelt etter forslag fra nominasjonskomiteen.*

Som vedlegg til kandidatlisten skal det følge en fortegnelse over kandidatenes fødselsdato *samt kontaklinformasjon til kandidatene*. Dersom en kandidat ikke er innført i manntallet som

«Offentlig» er tatt ut og det er henvist til § 1-2.

Inndelingen der det var to forskjellige krav til lister, ett til flertallsvalg og ett til forholdstallsvalg, er tatt bort. Man vet ikke på forhånd hvilken type valg det blir. Anledning til stemmetillegg (forhåndskumulering) er samtidig fjernet, i tråd med regler for valg av BDR og KM.

§ 6-3. Redaksjonell endring

Redaksjonell endring

bosatt i soknet, må det foreligge dokumentasjon på at personen vil oppfylle kravene til stemmerett og valgbarhet på valgdagen.

En forslagsstiller kan også stå som kandidat på den samme listen.

Fristen for innlevering av forslag til kandidatlistor kunngjøres tilsvarende fastsatt i § 1-2 siste punktum.

Kandidatlisten må ha minst så mange forskjellige kandidater som det skal velges medlemmer og varamedlemmer til sammen, jf. kirkeloven § 6 første ledd. Listen kan imidlertid ikke inneholde mer enn det dobbelte antall navn. Det kan ikke gis stemmetillegg til kandidater (forhåndskumulering).

§ 6-2. Et forslag til kandidatliste ved forholdstallsvalg må ikke ha forslagsstiller eller kandidat felles med andre forslag.

Står en forslagsstiller bak flere lister, skal valgstyret pålegge forslagsstilleren innen en bestemt frist å si fra hvilken kandidatliste vedkommende velger å stå som forslagsstiller til. Svarer forslagsstilleren ikke, strykes navnet fra listen over forslagsstillere på samtlige lister.

Står en kandidat på flere forskjellige lister, skal kandidaten gis et tilsvarende pålegg. Svarer kandidaten ikke, blir navnet stående på den listen som først er kommet inn til valgstyret, men strykes av de andre. Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen.

Et innlevert forslag til kandidatliste kan ikke tilbakekalles.

§ 6-3. Valgstyret undersøker om kandidatene og forslagsstillerne oppfyller de lovbestemte vilkår og avgjør om forslagene til kandidatlistor skal godkjennes. Ved behov forhandler valgstyret med den tillitsvalgte for listen, for å søke å bringe forslaget i foreskrevet stand.

Hvis det på en liste er oppført en kandidat som kan kreve seg fritatt for valg etter bestemmelsene i kirkeloven § 6 fjerde ledd, skal valgstyret oppfordre kandidaten til å gi beskjed innen en bestemt frist om han mottar valg. Svarer kandidaten ikke, er retten til å kreve fritak gått tapt.

Dersom en kandidat blir fritatt, strykes navnet. Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen.

§ 6-5. En ny bestemmelse – en regelfesting av allerede utbredt praksis

§ 7-4. Bestemmelse om at stemmesedler skal ligge på et bord er tatt ut. Det må tas høyde for noe ulik innredning av et valglokale.

§ 7-5. Tydeliggjøring

§ 6-4. Enhver kan ved henvendelse til valgstyret kreve å få gjøre seg kjent med et forslag til kandidatliste fra det tidspunkt listen har kommet inn til styret.

§ 6-5. Dersom nominasjonskomiteen ikke lykkes med å fremskaffe tilstrekkelig antall kandidater innen 1. mai og det ikke innleveres andre kandidatlistene, kan valgstyret forlenge nominasjonskomiteens frist. Senest 1. juni må valgstyret ha en godkjent liste, og dersom det fremdeles ikke er fremskaffet et tilstrekkelig antall kandidater til nominasjonskomiteens liste, kan valgstyret godkjenne en liste med et utilstrekkelig antall kandidater.

§ 6-6. Valgstyret skal kunngjøre de godkjente kandidatlistene tilsvarende fastsatt i § 1-2 siste punktum snarest mulig og senest 10. august, når forhåndsstemningen starter.

§ 7. Stemmesedler og stemmeseddelkonvolutter

§ 7-1. Valgstyret sørger for at det blir trykt et tilstrekkelig antall stemmesedler av alle godkjente kandidatlistene til bruk for velgerne i valglokalene.

§ 7-2. Stemmesedlene skal være av alminnelig hvitt papir.

§ 7-3. Stemmeseddelen skal ved flertallsvalg og forholdstallsvalg ha en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder, men navnene på forslagsstillerne behøver ikke være tatt med.

§ 7-4. Valgstyret/stemmestyret sørger for at det til forhåndsstemming og i valglokalet ved valgting er trykte stemmesedler av alle godkjente kandidatlistene tilgjengelig.

Andre trykte eller på annen måte mangfoldiggjorte stemmesedler må ikke brukes.

§ 7-5. Valgstyret/stemmestyret sørger også for at det er stemmeseddelkonvolutter til forhåndsstemmegivning, samt til bruk på valgtinget når velgere ikke står i manntallet.

Stemmeseddelkonvoluttene skal være ensartede og ugjennomsiktige. Det sørges også for omslagskonvolutter av annen størrelse, jf. §§ 8-8 og 9-4.

§ 8. Forhåndsstemmegivning

§ 8-1. En velger som vil være forhindret fra å møte personlig på valgtinget, kan etter reglene i dette avsnitt avgi stemme på forhånd, hos en som er stemmemottaker.

Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det sokn de midlertidig oppholder seg, jf. § 3-2 annet ledd. Velgeren må selv sørge for i god tid på forhånd å få tilsendt godkjent stemmeseddel fra det sokn vedkommende er bosatt.

For øvrig følges prosedyren for forhåndsstemmegivning i dette avsnitt. Omslagskonvolutten sendes imidlertid direkte til *valgstyrets* leder i det sokn vedkommende velger er bosatt, jf. § 8-9. En velger som forhåndsstemmer kan ikke avgi stemme ved valgtinget.

§ 8-2. Forhåndsstemmegivning kan foregå i tiden fra 10. august og frem til og med siste fredag før valgdagen. *Forhåndsstemming i annet sokn enn der man har stemmerett, må gjøres før 1. september.*

§ 8-3. *Valgstyret* kunngjør forhåndsstemmegivning med tid og sted i henhold til § 1-2.

§ 8-4. Velgeren må avgi sin stemme ved personlig fremmøte på sted(er) som er fastsatt av *valgstyret*. *Valgstyret* kan bestemme at det for det enkelte sted kun skal være adgang til å avgi forhåndsstemme en viss tid på én eller flere bestemte dager. Det bør legges til rette for at forhåndsstemmegivning kan foregå både på dag- og kveldstid og på de institusjoner som geografisk hører til det enkelte sokn.

§ 8-5. Som stemmemottaker tjenestegjør én eller flere av *valgstyrets* medlemmer eller andre som *valgstyret* utpeker. *Valgstyret* skal sørge for at stemmemottakerne er godt kjent med valgreglene.

§ 8-6. Før stemmegivningen skal stemmemottakeren gjøre velgeren kjent med reglene for stemmegivningen, og, om det ønskes, skaffe de nødvendige skrivesaker. Stemmemottaker kan forlange at en ukjent velger *skal legitimere seg*. Velgeren bør ha med valgkort til forhåndsstemmegivningen dersom dette er utsendt, jf. § 8-8. Har velgeren ikke med valgkort, fylles det ut et valgkort på stedet med opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato.

§ 8-7. Stemmemottakeren gir velgeren en konvolutt til å legge stemmeseddelen i. Velgeren legger selv stemmeseddelen i konvolutten. Det benyttes særskilt stemmeseddelkonvolutt ved valg av menighetsråd.

§ 8-8. Stemmemottakeren gir deretter velgeren en omslagskonvolutt. I denne legger velgeren selv konvolutten med stemmeseddelen, og eventuell stemmeseddelkonvolutt for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 2-13.

Stemmemottakeren skal underskrive på valgkortet og påføre tid og sted for stemmegivningen. Stemmemottaker fester deretter valgkortet på en omslagskonvolutt, limer den igjen og fører stemmegivningen på liste i velgerens påsyn, jf. § 8-9.

§ 8-9. Stemmemottakeren fører liste over de velgere som avgir stemme hos stemmemottakeren, og sender omslagskonvoluttene på betryggende måte direkte til *valgstyrets* leder. Det føres én liste over

§ 8-6. Redaksjonell endring

forhåndsstemmer i eget sokn og en annen liste over forhåndsstemmer som oversendes andre sokn.

§ 8-10. *Valgstyrets* leder eller den *valgstyrets* leder bemyndiger, mottar forhåndsstemmene og listen over avgitte stemmer, og fører inn på listen de tilsendte forhåndsstemmer som er avgitt utenfor soknet. Forhåndsstemmene skal nummereres fortløpende på listen, og det samme nummeret settes på omslagskonvolutt.

Når *valgstyret* skal begynne å behandle disse forhåndsstemmene, skal *valgstyrets* leder legge frem den forannevnte listen og alle de forhåndsstemmene som er innført før valgtinget. *Valgstyret* gjennomgår listen over forhåndsstemmer før valgtinget og krysser av i manntallet for godkjente forhåndsstemmegivninger. Listen tas inn i valgboen.

§ 8-11. Velgere som på grunn av funksjonshemming ikke fullt ut kan følge fremgangsmåten som er nevnt i §§ 8-7 og 8-8, kan få den nødvendige hjelp av en person som vedkommende selv utpeker. *Denne personen må ha fylt 14 år.*

§ 8-12. Valgagitasjon er ikke tillatt i det rom der stemmegivningen foregår og i tilstøtende rom.

§ 9. Stemmegivning på valgtinget

§ 9-1. Valgtinget åpnes ved at *valgstyret*/stemmestyret orienterer om reglene for stemmegivning og erklærer at stemmegivningen kan ta til.

§ 9-2. På valgtinget kan det ikke reises tvist om stemmerett. Avstemningen er hemmelig og foregår ved personlig fremmøte. Valgagitasjon er ikke tillatt i valglokalet og i tilstøtende rom.

§ 9-3. *Valgstyrets* leder fører inn i valgboen alt som behandles og avgjøres på valgtinget. I valgboen innføres datoene for kunngjøring om utlegging av manntall og valgting.

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet fører stemmestyrets leder det som behandles i anledning valgtinget i en egen rapport. Rapporten tas inn i valgboen.

Blir det innsigelse mot at valget holdes, bokføres innsigelsen og grunnen. *Valgstyret*/stemmestyret avgjør hver innsigelse så snart den er reist og gir opplysninger om klageadgang etter § 11.

Etter at stemmegivningen er avsluttet, kontrollerer *valgstyret*/stemmestyret det som er bokført. *Valgstyrets*/stemmestyrets leder og de tilstedeværende medlemmer skriver under. Dette gjøres hver dag, dersom valgtinget foregår over flere dager.

§ 8-11. Redaksjonell endring.

§9-4. Redaksjonelle endringer

§ 9-4. Når *valgtinget* er åpnet, får de velgerne som er innført i manntallet anledning til å stemme etter hvert som de møter frem. Velgere som har stemt på forhånd kan ikke avgi stemme.

Fremgangsmåten er slik: Velgeren går til de utlagte stemmesedlene, og vises deretter til en del av valglokalet hvor vedkommende usett kan gjøre eventuelle endringer på stemmeseddelen. Stemmeseddelen, samt eventuell stemmeseddel for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet, brettes deretter sammen med teksten inn. Stemmesedlene stemples deretter med et stempel som identifiserer hvilket sokn stemmen(e) er avlagt i, og det settes ett kryss i manntallet. Velgeren legger så *stemmeseddelen/stemmesedlene, med påført stempel*, i en låst urne.

For velgere som på grunn av funksjonshemming har behov for assistanse ved stemmegivningen, gjelder § 8-11 tilsvarende.

Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg.

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet, skal også velgere som ikke står i vedkommende del av manntallet få adgang til å avgi stemme. Disse skal imidlertid ikke legge stemmeseddelen i valgurnen, men legge den i en stemmeseddelkonvolutt og gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i et særskilt omslag, legge ved valgkort med opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato, klebe det til, og gi det til *valgstyret* etter at stemmegivningen er avsluttet.

Også den som er nektet stemmerett etter *valgstyrets* avgjørelse eller av andre grunner ikke er innført i manntallet, skal få adgang til å avgi stemme. Vedkommende skal ikke legge stemmeseddelen i valgurnen, men legge den i en stemmeseddelkonvolutt og gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i særskilt omslag, legge ved valgkort med opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato, klebe det til, oppbevare det ubrudd og gi det til *valgstyret* etter at stemmegivningen er avsluttet.

§ 9-5. Ved flertallsvalg kan velgeren:

- a. gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved optellingen får da kandidaten(e) to stemmer hver. *Det kan gis tilleggsstemme til opptil tre kandidater.*
- b. tilføye opptil tre navn på valglisten én gang. Disse kan ikke gis tilleggsstemme.
- c. stryke navn på valglisten ved å sette strek over navnet. Disse kandidatene telles ikke. *Det kan strykes inntil tre navn.*

§ 9-5. Begrensningen på tre tilleggsstemmer og tre strykninger er foreslått tatt inn også i regler for valg av menighetsråd. Stemmetillegg ved forholdstallsvalg er også tatt ut, jf. § 6-1. Det er i tillegg innført begrensning på tre tilføyde navn ved flertallsvalg og tre overføringer av navn fra andre lister ved forholdstallsvalg. Begrensninger av overføring av navn gjøres også ved valg til kommunestyret.

Ved forholdstallsvalg kan velgeren:

- a. gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved opptellingen får kandidaten(e) to stemmer hver. *Det kan gis tilleggsstemme til opptil tre kandidater.*
- b. føre opp inntil tre navn fra andre valglistene én gang. Disse kan ikke gis tilleggsstemme.
- c. stryke navn fra listen ved å sette strek over navnet. Disse kandidatene telles ikke. *Det kan strykes inntil tre navn.*

§ 9-6. Når den tid som er fastsatt for stemmegivningen er utløpt, og de velgere som da er til stede i valglokalet har fått adgang til å avgi stemme, erklærer *valgstyret/stemmestyret* stemmegivningen for avsluttet. Foregår stemmegivningen over to valgdager, fortsetter den til fastsatt tid neste valgdag. Urnene med stemmesedler og det øvrige valgmateriell skal oppbevares på sikkert sted og under betryggende forsegling frem til stemmegivningen tar til neste valgdag.

Med mindre *valgstyret* har bestemt noe annet, skal urnene etter avsluttet stemmegivning siste valgdag forsegles og sammen med det øvrige valgmateriell bringes til *valgstyret* til videre behandling.

§ 10. Opptelling, innberetning og kunngjøring

§ 10-1. Opptellingen skal ikke begynne før stemmegivningen er avsluttet i hele soknet. Med mindre *valgstyret* har bestemt noe annet, skjer opptellingen samlet for hele soknet.

§ 10-2. Opptellingen foretas av de personer *valgstyret* har bestemt, og under *valgstyrets* tilsyn.

§ 10-3. *Før opptellingen starter, skal stemmeseddelkonvoluttene fra forhåndsstemmingen legges ned i valgurnen for vedkommende krets, jf. § 8-10.*

Valgstyret må også undersøke om de velgere som har stemt utenfor den valgkrets de hører hjemme i, har adgang til å stemme, jf. § 9-4 femte ledd. Hvis dette er i orden, settes et kryss ved navnet i manntallet og stemmeseddelkonvoluttene legges ned i valgurnen for vedkommende krets. I motsatt fall vrakes stemmegivningen og omslaget forvares uåpnet.

Dersom det er avgitt stemmer fra velgere som er nektet stemmerett eller som ikke står i manntallet, jf. § 9-4 siste ledd, må valgstyret vurdere hver enkelt av disse stemmene for seg. De stemmegivninger som godkjennes, noteres i manntallet og stemmeseddelkonvoluttene legges ned i valgurnen for vedkommende krets. I motsatt fall vrakes stemmegivningen og omslaget forvares uåpnet.

§ 10-4. Ved flertallsvalg følger opptellingen følgende prosedyre:

§ 10-3. Delt opp tidligere § 10-2 og gjort redaksjonelle endringer.

Nytt ledd – en mangel i tidligere regler.

§ 10-4 f. Tatt inn begrensningen på tre tilleggsstemmer og strykninger fra regler for valg av BDR og KM. Det er også satt en begrensning på tre tilføyde navn.

- a. Antall avkryssninger i manntallslisten(e) telles opp.
- b. Valgurnen(e) åpnes. Eventuelle stemmeseddelkonvolutter åpnes, jf. § 10-3. Stemmesedlene stemples og blandes med de øvrige stemmesedlene.
- c. Det totale antall stemmesedler telles opp.
- d. Stemmesedlene ordnes i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
- e. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Hver kandidat gis én stemme pr. urettet stemmeseddel. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
- f. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemmer får to stemmer hver. *Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene.* Tilføyde navn får én stemme hver. *Dersom det er tilføyde mer enn tre navn, tas det kun hensyn til de tre øverste navnene.* Navn som er strøket telles ikke (telles som null). *Dersom det er strøket mer enn tre navn, tas det kun hensyn til de tre nederste strykningene.* Øvrige kandidater får én stemme pr. stemmeseddel. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme, tilføyde navn og navn som er strøket. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom. En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er.
- g. Ved valgoppgjøret teller en de stemmer som er avgitt på den enkelte kandidat, d.v.s. at antall stemmer på urettede og rettede lister summeres for hver kandidat. De kandidater som har fått flest stemmer blir faste medlemmer av menighetsrådet, og de *påfølgende* kandidater blir varamedlemmer. Hvis flere kandidater har fått like mange stemmer, avgjør rekkefølgen på den offisielle listen utfallet.

§ 10-5. Ved forholdstallsvalg følges opptellingsprosedyrene i § 10-4 bokstav a-c. Deretter følges følgende prosedyre:

- a. Stemmesedlene ordnes i grupper for hver valgliste. For hver valgliste ordnes stemmesedlene i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
- b. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
- c. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. *Kandidater som har fått tilleggsstemme får to stemmer. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det hensyn til de tre øverste.* Kandidater som er strøket får ingen stemme. *Dersom det er flere enn tre strykninger, tas det hensyn til de tre nederste.* Øvrige

§ 10-5 c. Deler av § 10-5 e er flyttet opp til c. Stemmetillegg er tatt ut, jf. § 6-1. Begrensningen på tre tilleggsstemmer og strykninger fra regler for valg av BDR og KM er tatt inn. Det er også satt en begrensning på tre overførte navn fra andre lister.

§ 10-5 f. Gått bort fra den modifiserte metode. Modifiseringen er ikke relevant for kirkelige valg. Første delingstall er rettet fra 1,4 til 1.

§ 10-6. Omformulert slik at man ikke er bundet til «valgmodulen».

kandidater får én stemme. Navn som er overført fra annen liste registreres. Dersom det er overført mer enn tre navn, tas det hensyn til de tre øverste navnene. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme, navn ført over fra andre lister og navn som er strøket. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom. En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er, eller ikke har en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder.

- d. Deretter beregnes de enkelte listenes listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til menighetsrådet. Ved oppføring av navn fra annen valgliste, trekkes det fra én listestemme pr. navn på valglisten, mens det legges til én listestemme pr. navn på den andre valglisten.
- e. Deretter beregnes kandidatenes personlige stemmer, jf. bokstav c.
- f. Ved valgoppgjøret legges listestemmetallet til grunn for mandatfordelingen. Dette skjer i henhold til St. Laguës metode. Det innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1-3-5-7 osv. Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.
- g. Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeles valgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidatene kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende. Deretter kåres så vidt mulig fem vararepresentanter pr. liste etter den videre rekkefølge i antall mottatte personlige stemmer.

§ 10-6. Resultatet av valget, det samlede antall stemmeberettigede som har avgitt stemme samt andre relevante data om valget, innberettes elektronisk på den måten Kirkerådet fastsetter. Utskrift av rapport fra elektronisk verktøy tas inn i valgboken, og sendes i kopi til prost.

Valgboken tas inn som vedlegg til menighetsrådets møtebok og underskrives av samtlige tilstedeværende medlemmer av menighetsrådet.

Menighetsrådets leder sender uten opphold melding til dem som er valgt.

Innberetning til bispedømmerådet om valg på menighetsråd skjer gjennom Kirkerådets elektroniske verktøy, jf. første ledd. Menighetsrådets leder sørger for at denne innberetningen finner sted i samarbeid med den lokale kirkeadministrasjonen.

§ 10-7. Menighetsrådet orienterer menigheten så snart som mulig om resultatet av valget. *Resultatet skal kunngjøres i henhold til § 1-2.*

§ 10-8. Når det nyvalgte menighetsrådet har konstituert seg, fremstilles medlemmene for menigheten på en av de nærmest følgende søndager.

§ 10-9. Stemmesedlene skal oppbevares på et trygt sted under sikker forvaring til valgperioden er utløpet.

§ 11. Klage over valget

§ 11-1. Klager i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valget kan inngis til bispedømmerådet av enhver som er stemmeberettiget ved valget og av biskopen.

§ 11-2. Klagen må være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til lederen i valgstyret innen sju dager etter valgdagen.

Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er offentliggjort av menighetsrådet. Lederen sender snarest mulig klagen til bispedømmerådet, sammen med de dokumenter som kan antas å ha betydning for saken.

§ 11-3. Bispedømmerådet kan påby nytt valgoppgjør eller omvalg.

§ 12. Nytt valgoppgjør og eventuelt utfyllingsvalg (suppleringsvalg)

§ 12-1. Blir en plass i menighetsrådet ubesatt etter at varamedlemmene i tilfelle er rykket opp, skal lederen i menighetsrådet underrette bispedømmerådet, som i så fall kan påby nytt valgoppgjør.

§ 12-2. Dersom det i valgperioden trer endelig ut av menighetsrådet så mange medlemmer og varamedlemmer at menighetsrådet ikke kan bli vedtaksført og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan bispedømmerådet samtykke i at det holdes utfyllingsvalg etter nærmere bestemmelser som det fastsetter.

§ 13. Ikrafttredelse og nærmere bestemmelser

§ 13-1. *Reglene trer i kraft fra 1. januar 2015. Fra samme tid oppheves "Regler for valg av menighetsråd" (KM 18A/96).*

§ 13-1. Oppdatert ift at det nå blir nye regler.

§ 13-2. Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene.

§ 13-3. Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av valget og utfylling av reglene.

§ 13-4. Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger. Kirkerådet fastsetter nærmere vilkår for gjennomføring av slike forsøk.

«Sluttnoten» «utgifter ved menighetsrådsvalg» er fjernet da denne ikke hører hjemme i et regelverk.